



## Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS DOM (Store Afdeling)

3. oktober 2013\*

»Appel — forordning (EF) nr. 1007/2009 — handel med sælprodukter — restriktioner for import og markedsføring af nævnte produkter — annulationssøgsmål — formaliteten — fysiske og juridiske personers søgsmålsadgang — artikel 263, stk. 4, TEUF — begrebet »regelfastsættende retsakter« — lovgivningsmæssige retsakter — grundlæggende ret til en effektiv domstolsbeskyttelse«

I sag C-583/11 P,

angående en appel i henhold til artikel 56 i statuten for Den Europæiske Domstol, iværksat den 21. november 2011,

**Inuit Tapiriit Kanatami**, Ottawa (Canada)

**Nattivak Hunters and Trappers Association**, Qikiqtarjuaq (Canada)

**Pangnirtung Hunters' and Trappers' Association**, Pangnirtung (Canada)

**Jaypootie Moesiesie**, Qikiqtarjuaq

**Allen Kooneeliusie**, Qikiqtarjuaq

**Toomasie Newkingnak**, Qikiqtarjuaq

**David Kuptana**, Ulukhaktok (Canada)

**Karliin Aariak**, Iqaluit (Canada)

**Canadian Seal Marketing Group**, Québec (Canada)

**Ta Ma Su Seal Products Inc.**, Cap-aux-Meules (Canada)

**Fur Institute of Canada**, Ottawa

**NuTan Furs Inc.**, Catalina (Canada)

**GC Rieber Skinn AS**, Bergen (Norge)

**Inuit Circumpolar Council Greenland (ICC-Greenland)**, Nuuk, Grønland (Danmark)

**Johannes Egede**, Nuuk

**Kalaallit Nunaanni Aalisartut Piniartullu Kattuffiat (KNAPK)**, Nuuk,

\* Processprog: engelsk.

ved advokats J. Bouckaert, H. Viaene og D. Gillet,

appellanter,

de øvrige parter i appelsagen:

**Europa-Parlamentet** ved I. Anagnostopoulou, D. Gauci og L. Visaggio, som befuldmægtigede

**Rådet for Den Europæiske Union** ved M. Moore og K. Michoel, som befuldmægtigede,

indstævnte i første instans,

**Europa-Kommissionen** ved P. Oliver, E. White og K. Mifsud-Bonnici, som befuldmægtigede

**Kongeriget Nederlandene,**

intervenienter i første instans,

har

#### DOMSTOLEN (Store Afdeling)

sammensat af vicepræsidenten, K. Lenaerts, som fungerende præsident, afdelingsformændene A. Tizzano, R. Silva de Lapuerta, T. von Danwitz (refererende dommer), A. Rosas og M. Berger samt dommerne U. Löhmus, E. Levits, A. Ó Caoimh, A. Arabadjiev, J.-J. Kasel, M. Safjan, D. Šváby, A. Prechal og C. Vajda,

generaladvokat: J. Kokott

justitssekretær: fuldmægtig V. Tourrès,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 20. november 2012,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 17. januar 2013,

afsagt følgende

#### Dom

- 1 Inuit Tapiriit Kanatami, Nattivak Hunters and Trappers Association, Pangnirtung Hunters' and Trappers' Association, Jaypootie Moesiesie, Allen Kooneliusie, Toomasie Newkingnak, David Kuptana, Karliin Aariak, Canadian Seal Marketing Group, Ta Ma Su Seal Products Inc., Fur Institute of Canada, NuTan Furs Inc., GC Rieber Skinn AS, Inuit Circumpolar Council Greenland (ICC-Greenland), Johannes Egede og Kalaallit Nunaanni Aalisartut Piniartullu Kattuffiat (KNAPK) har i appelskriftet nedlagt påstand om ophævelse af Den Europæiske Unions Rets kendelse af 6. september 2011 (sag T-18/10, Sml. II, s. 5599, herefter »den appellerede kendelse«), hvorved Retten afviste det af appellanterne og Efstathios Andreas Agathos anlagte søgsmål med påstand om annullation af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1007/2009 af 16. september 2009 om handel med sælprodukter (EUT L 286, s. 36, herefter »den anfægtede forordning«).

## Retsforskrifter

### *Den anfægtede forordning*

- 2 I henhold til den anfægtede forordnings artikel 1 har forordningen til formål at fastsætte »harmoniserede regler om omsætning af sælprodukter«.
- 3 Ordet »inuit« betegner i medfør af den anfægtede forordnings artikel 2, nr. 4), »oprindelige medlemmer af inuiternes område, dvs. de arktiske og subarktiske egne, hvor inuitterne i dag eller traditionelt har oprindelige folks interesser og rettigheder, og som af inuitterne anerkendes som medlemmer af deres folk, der omfatter inupiat, yupik (Alaska), inuit, inuialuit (Canada), kalaallit (Grønland) og yupik (Rusland)«.
- 4 Hvad angår betingelserne for omsætning af sælprodukter fastsætter denne forordnings artikel 3 følgende:
  - »1. Omsætning af sælprodukter er kun tilladt, hvis sælproduktet hidrører fra inuitsamfundenes eller andre oprindelige samfunds traditionelle jagt og bidrager til deres underhold. Disse betingelser finder for så vidt angår importerede produkter anvendelse på importtidspunktet eller -stedet.
  2. Uanset stk. 1:
    - a) er det også tilladt at importere sælprodukter, såfremt der er tale om lejlighedsvis import af varer, der er bestemt til rejsendes personlige brug eller til brug for deres familie. Varerne må dog ikke være af en sådan art og foreligge i sådanne mængder, at dette indikerer, at de indføres i erhvervsøjemed
    - b) er det også tilladt at omsætte sælprodukter, der hidrører fra biprodukter ved jagter, som er reguleret ved national lovgivning, og hvis eneste formål er sikre en bæredygtig forvaltning af de marine ressourcer. Kun omsætning uden fortjeneste for øje er tilladt. Sælprodukterne må dog ikke være af en sådan art og foreligge i sådanne mængder, at dette indikerer, at de indføres i erhvervsøjemed.Anvendelsen af dette stykke må ikke være til hinder for opfyldelsen af denne forordnings mål.
3. Kommissionen udsteder efter forvaltningsproceduren i artikel 5, stk. 2, tekniske vejledninger med en vejledende liste over de koder i den kombinerede nomenklatur, der kan omfatte de i denne artikel omhandlede sælprodukter.
4. Med forbehold af stk. 3 vedtages foranstaltninger til gennemførelse af denne artikel, der har til formål at ændre ikke-væsentlige bestemmelser i denne forordning ved at supplere den, efter forskriftsproceduren med kontrol i artikel 5, stk. 3.«

### *Forordning (EU) nr. 737/2010*

- 5 På grundlag af den anfægtede forordnings artikel 3, stk. 4, vedtog Kommissionen forordning (EU) nr. 737/2010 af 10. august 2010 om gennemførelsesbestemmelser til forordning nr. 1007/2009 (EUT L 216, s. 1).
- 6 Det fremgår af denne forordnings artikel 1, at der ved forordningen »fastsættes [...] gennemførelsesbestemmelser for omsætning af sælprodukter, jf. artikel 3 i forordning (EF) nr. 1007/2009«.

## Sagen for Retten og den appellerede kendelse

- 7 Ved stævning indleveret til Rettens Justitskontor den 11. januar 2010 anlagde appellanterne og Efstathios Andreas Agathos sag med påstand om annullation af den anfægtede forordning.
- 8 Europa-Parlamentet og Rådet for Den Europæiske Union fremsatte formalitetsindsigelser i henhold til artikel 114, stk. 1, i Rettens procesreglement. Kongeriget Nederlandene og Kommissionen fik tilladelse til at indtræde i sagen for Retten til støtte for de af Parlamentet og Rådet nedlagte påstande.
- 9 Retten tog denne formalitetsindsigelse til følge, idet den fandt, at appellanterne og Efstathios Andreas Agathos ikke opfyldte betingelserne for antagelse til realitetsbehandling som omhandlet i artikel 263, stk. 4, TEUF.
- 10 Retten bemærkede først, at selv om den anfægtede forordning blev vedtaget i henhold til EF-traktaten, skal betingelserne for antagelse til realitetsbehandling af det efter EUF-traktatens ikrafttræden anlagte søgsmål prøves på grundlag af artikel 263 TEUF.
- 11 Retten undersøgte derefter, om det søgsmål, der verserede for den, kunne antages til realitetsbehandling. I denne forbindelse vurderede Retten først begrebet »regelfastsættende retsakter« som omhandlet i artikel 263, stk. 4, TEUF. I denne henseende foretog Retten en fortolkning med udgangspunkt i ordlyden og en historisk og teleologisk fortolkning af denne bestemmelse, og den fastlag følgende i den appellerede kendelses præmis 41-51:

»41 For det første skal der henvises til, at artikel 230, stk. 4, EF gav fysiske og juridiske personer adgang til at anlægge sag til prøvelse af beslutninger, der har karakter af såvel individuel som almengyldig retsakt, såsom en forordning, der umiddelbart berører denne person på grund af visse egenskaber, som er særlige for ham, eller på grund af en faktisk situation, der adskiller ham fra alle andre og derved individualiserer ham på lignende måde som adressaten for en afgørelse (jf. i denne retning Domstolens dom af 15.7.1963, sag 25/62, Plaumann mod Kommissionen, Sml. 1954-1964, s. 411, org.ref.: Rec. s. 197, på s. 223, og af 25.7.2002, sag C-50/00 P, Unión de Pequeños Agricultores mod Rådet, Sml. I, s. 6677, præmis 36).

42 Artikel 263, stk. 4, TEUF gentager disse to muligheder, selv om den udelader udtrykket »beslutning« og tilføjer en tredje. Den giver adgang til at anlægge sag til prøvelse af individuelle retsakter og almengyldige retsakter, der berører en fysisk eller juridisk person umiddelbart og individuelt, samt af regelfastsættende retsakter, der berører vedkommende umiddelbart, og som ikke omfatter gennemførelsesforanstaltninger. Det følger af den almindelige betydning af udtrykket »regelfastsættende karakter«, at de retsakter, der er omfattet af denne tredje mulighed, ligeledes er almengyldige retsakter.

43 Under disse omstændigheder må det fastslås, at denne mulighed ikke omfatter samtlige almengyldige retsakter, men en begrænset kategori heraf, nemlig regelfastsættende retsakter.

44 Artikel 263, stk. 1, TEUF fastsætter nemlig flere kategorier af EU-retsakter, der kan underkastes legalitetskontrol, nemlig dels lovgivningsmæssige retsakter, dels andre bindende akter, der er bestemt til at have retsvirkninger over for tredjemand, hvorved disse kan være individuelle og almengyldige retsakter.

45 Det må heraf udledes, at artikel 263, stk. 4, TEUF, læst i sammenhæng med bestemmelsens stk. 1, bestemmer, at fysiske eller juridiske personer kan anlægge sag til prøvelse af retsakter, der er rettet til vedkommende, samt dels med henblik på prøvelse af almengyldige retsakter, lovgivningsmæssige retsakter eller regelfastsættende retsakter, der berører en fysisk eller juridisk person umiddelbart og

individuet, dels med henblik på prøvelse af visse andre almengyldige retsakter, nemlig regelfastsættende retsakter, der berører en fysisk eller juridisk person umiddelbart, og som ikke omfatter gennemførelsesforanstaltninger.

46 Hertil kommer, at en sådan fortolkning af udtrykket »regelfastsættende« og af tilsvarende udtryk i de forskellige sprogversioner af TEUF, i modsætning til udtrykket »lovgivningsmæssig«, ligeledes følger af flere andre bestemmelser i TEUF, navnlig artikel 114 TEUF, der henviser til en indbyrdes tilnærmelse af »medlemsstaternes love og administrative bestemmelser«.

47 I denne forbindelse må [appellanternes og Efstathios Andreas Agathos'] argument om, at den sondring mellem lovgivningsmæssige retsakter og regelfastsættende retsakter, som er foreslået af Parlamentet og Rådet og gengivet i denne kendelses præmis 42-45 ovenfor, består i at tilføje præciseringen »lovgivningsmæssige« foran udtrykket »retsakter«, der henviser til de to første muligheder i artikel 263, stk. 4, TEUF, forkastes. Som det fremgår af den konklusion, der drages i præmis 45 ovenfor, omfatter udtrykket »retsakter«, der henviser til disse to første muligheder, nemlig foruden retsakter, der er rettet til en fysisk eller juridisk person, alle retsakter, lovgivningsmæssige retsakter eller regelfastsættende retsakter, der berører en fysisk eller juridisk person umiddelbart og individuelt. Navnlig lovgivningsmæssige retsakter og regelfastsættende retsakter, der omfatter gennemførelsesforanstaltninger, er omfattet af denne sidstnævnte muligheds anvendelsesområde.

48 Det skal endvidere præciseres, at det, i modsætning til det af [appellanterne og Efstathios Andreas Agathos] fremførte, fremgår af ordlyden af det sidste sætningsled i artikel 263, stk. 4, TEUF, at medlemsstaterne ikke havde til hensigt, at denne bestemmelse kun skulle omfatte delegerende retsakter som omhandlet i artikel 290 TEUF, men regelfastsættende retsakter mere generelt.

49 For det andet bekræftes den fortolkning af artikel 263, stk. 4, TEUF, der fremgår af præmis 42-45 ovenfor, af den tilblivelseshistorie, der førte til vedtagelsen af denne bestemmelse, der oprindeligt blev foreslået som artikel III-365, stk. 4, i udkastet til en traktat om en forfatning for Europa. Det fremgår nemlig af følgeskrivelsen fra Konventets præsidium (det europæiske konvents sekretariat, CONV 734/03) af 12. maj 2003, at selv om der i det relevante ændringsforslag til artikel 230, stk. 4, EF blev henvist til »almengyldige retsakter«, fastholdt præsidiets en anden løsning, der bestod i »regelfastsættende retsakter«. Som det fremgår af den ovennævnte følgeskrivelse, gør denne affattelse det muligt at »indføre en sondring mellem lovgivningsmæssige retsakter og regelfastsættende retsakter, under bevarelsen af en restriktiv tilgang for så vidt angår klager fra enkeltpersoner med henblik på prøvelse af lovgivningsmæssige retsakter (for hvilke betingelsen om, at de pågældende skal være »umiddelbart og individuelt berørt«, bevarer)«.

50 For det tredje må det som følge af valget om at genanvende en sådan affattelse i artikel 263, stk. 4, TEUF antages, at formålet med denne bestemmelse er at gøre det muligt for en fysisk eller juridisk person at anlægge sag til prøvelse af almengyldige retsakter, der ikke er lovgivningsmæssige akter, men som berører vedkommende umiddelbart og ikke omfatter gennemførelsesforanstaltninger, hvorved det undgås, at en sådan person skal tilsidesætte lovgivningen for at få adgang til domstolene (jf. følgeskrivelsen fra Konventets præsidium). Som det fremgår af den analyse, der er redegjort for i de foregående præmisser, tillader affattelsen af artikel 263, stk. 4, TEUF ikke, at der anlægges sag til prøvelse af alle de retsakter, der opfylder kriterierne om at være umiddelbart berørt og manglende gennemførelsesforanstaltninger, eller til prøvelse af alle almengyldige retsakter, der opfylder disse kriterier, men alene, at der anlægges sag til prøvelse af en specifik kategori af sidstnævnte retsakter, nemlig regelfastsættende retsakter. Som følge heraf er betingelserne for realitetsbehandling af et annulationssøgsmål til prøvelse af en lovgivningsmæssig retsakt fortsat mere restriktive end i tilfældet med et annulationssøgsmål til prøvelse af en regelfastsættende retsakt.

51 Denne konklusion berøres ikke af [appellanternes og Efstathios Andreas Agathos'] argumentation vedrørende retten til en effektiv domstolsbeskyttelse, navnlig i relation til artikel 47 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder (EUT 2007 C 303, s. 1). Det følger nemlig af fast

retspraksis, at EU's retsinstanter ikke uden at overskride deres kompetencer kan fortolke betingelserne for, at en borger kan anlægge sag til prøvelse af en forordning på en måde, der indebærer en fravigelse af disse betingelser, der er udtrykkeligt fastsat i traktaten, hvilket ligeledes gælder i lyset af princippet om effektiv domstolsbeskyttelse (jf. i denne retning Domstolens dom af 1.4.2004, sag C-263/02 P, Kommissionen mod Jégo-Quéré, Sml. I, s. 3425, præmis 36, og Rettens kendelse af 9.1.2007, sag T-127/05, Lootus Teine Osäuhing mod Rådet, præmis 50).«

- 12 I den appellerede kendelses præmis 56 konkluderede Retten heraf, »at begrebet »regelfastsættende retsakt« som omhandlet i artikel 263, stk. 4, TEUF skal forstås således, at det omfatter enhver almenyldig retsakt med undtagelse af lovgivningsmæssige retsakter«. En lovgivningsmæssig retsakt kan følgelig alene være genstand for et annullationssøgsmaal, der er anlagt af en fysisk eller juridisk person, hvis den berører vedkommende umiddelbart og individuelt.
- 13 For det andet behandlede Retten i præmis 57-67 spørgsmålet om, hvorvidt den anfægtede forordning skal kvalificeres som en lovgivningsmæssig retsakt eller en regelfastsættende retsakt. I denne henseende fastslog Retten i den appellerede kendelses præmis 61, at proceduren i artikel 294 TEUF, der er betegnet som »den almindelige lovgivningsprocedure«, i det væsentlige svarer til proceduren i artikel 251 EF. I nævnte præmis konkluderede Retten heraf, at den anfægtede forordning, der blev vedtaget i henhold til proceduren i sidstnævnte artikel, inden for rammerne af de i EUF-traktaten fastsatte kategorier af retsakter skal kvalificeres som en lovgivningsmæssig retsakt. Retten fastslog i den appellerede kendelses præmis 65, at det relevante kriterium for at kvalificere en retsakt som en lovgivningsmæssig retsakt eller en regelfastsættende retsakt i det foreliggende tilfælde er den procedure, der har ført til vedtagelsen af retsakten.
- 14 Henset til den i den appellerede kendelses præmis 41-56 anlagte fortolkning af begrebet »regelfastsættende retsakter« som omhandlet i artikel 263, stk. 4, TEUF og til den konklusion, hvorefter den anfægtede forordning ikke er en regelfastsættende retsakt i denne artikels forstand, fastslog Retten, at søgsmålet ikke kan antages til realitetsbehandling på grundlag af tredje led i artikel 263, stk. 4, TEUF. Under disse omstændigheder er det uforholdsmæssigt at fastlægge, om forordningen indebærer gennemførelsesforanstaltninger.
- 15 I den appellerede kendelses præmis 68-87 undersøgte Retten for det tredje, om appellanterne og Efstathios Andreas Agathos er umiddelbart berørt af den anfægtede forordning.
- 16 I denne henseende bemærkede Retten i den appellerede kendelses præmis 71, at det, for at en borger kan være umiddelbart berørt af en retsakt, kræves, at den anfægtede EU-retsakt umiddelbart skal have indvirkning på denne borgers retsstilling, og at den ikke må overlade et skøn til de adressater for denne retsakt, der skal gennemføre den, idet gennemførelsen skal ske helt automatisk, udelukkende i medfør af EU-retsreglerne og uden anvendelse af andre mellemkommende regler.
- 17 Hvad angår den anfægtede forordning fastslog Retten i den appellerede kendelses præmis 75 under henvisning til Rettens kendelse af 11. juli 2005, Bonino m.fl. mod Parlamentet og Rådet (sag T-40/04, Sml. II, s. 2685, præmis 56), at henset til indholdet af den anfægtede forordnings artikel 3, stk. 1, har forordningen alene direkte virkning på retsstillingen for de af appellanterne, der driver virksomhed i forbindelse med omsætning af sælprodukter på Unionens marked. Denne forordning forbød hverken sæljagt, som desuden finder sted uden for Unionens marked, eller anvendelse eller forbrug af sælprodukter, der ikke er genstand for markedsføring. Selv om det ikke kan udelukkes, at det generelle forbud mod omsætning, som er fastsat i den anfægtede forordning, kan medføre virkninger for de personer, hvis virksomhed ligger før eller efter denne omsætning, kan sådanne virkninger ikke anses for at følge umiddelbart af dette forbud. Endvidere vedrører de eventuelle økonomiske konsekvenser af dette forbud alene appellanternes faktiske situation, ikke deres retsstilling.

- 18 Efter i den appellerede kendelses præmis 76 at have henvist til ordlyden af den anfægtede forordnings artikel 3, stk. 4, og artikel 5, stk. 3, samt af 17. betragtning til forordningen fastslog Retten i den appellerede kendelses præmis 77, at på trods af forbuddet mod at omsætte sælprodukter, for hvilke det er godtgjort, at de ikke hidrører fra inuitsamfundenes og andre oprindelige samfunds traditionelle jagt, og som bidrager til deres underhold, er betingelserne for omsætningen af produkter, der kan opfylde disse betingelser, ikke fastlagt.
- 19 I denne henseende lagde Retten i den appellerede kendelses præmis 78-80 til grund, at den anfægtede forordning navnlig ikke præciserer, hvad der skal forstås ved »andre oprindelige samfund«, og ikke giver nogen forklaring med hensyn til de former for traditionel jagt, som bidrager til underholdet, eller om, hvordan inuitsamfundenes eller andre oprindelige samfunds oprindelse var fastslået. Hvad angår de produkter, der kan undgives undtagelsesordningen, kan de nationale myndigheder således ikke anvende den anfægtede forordning uden gennemførelsesforanstaltninger, der fastsættes ved en gennemførelsesforordning, som fastlægger betingelserne for omsætning af disse produkter. For så vidt som situationen for appellanterne og Efstathios Andreas Agathos er omfattet af den omhandlede undtagelse, kan den af denne grund kun bedømmes på grundlag af foranstaltningerne vedrørende gennemførelsen af den anfægtede forordning. Under disse omstændigheder har den anfægtede forordning alene umiddelbar indvirkning på retsstillingen for de appellanter, der driver virksomhed i forbindelse med omsætning af sælprodukter på Unionens marked, og som er berørt af det generelle forbud mod omsætning af disse produkter.
- 20 Dette er derimod ikke tilfældet for de appellanter, hvis virksomhed ikke består i omsætning af disse produkter, og/eller de appellanter, der er omfattet af undtagelsen i den anfægtede forordning, eftersom omsætning på Unionens marked af sælprodukter, der hidrører fra inuitsamfundenes eller andre oprindelige samfunds traditionelle jagt og bidrager til deres underhold, i princippet fortsat er tilladt. Mere konkret kan de inuitter, der jager og fanger sæler, samt de organisationer, som varetager appellanternes interesser, ikke anses for at drive virksomhed inden for omsætning af sælprodukter.
- 21 I den appellerede kendelses præmis 81-87 fandt Retten således, at kun fire af appellanterne er umiddelbart berørt af den anfægtede forordning, nemlig dem, der driver virksomhed inden for forarbejdning og/eller markedsføring af sælprodukter, som hidrører fra jægere og fangere af inuit og ikke-inuit oprindelse. Hvad angår Karliin Aariak fastslog Retten i den appellerede kendelses præmis 82, at hun ikke kan anses for at være umiddelbart berørt af den anfægtede forordning. Selv om hun er beskæftiget med forarbejdning af sælprodukter, dvs. design og salg af beklædningsgenstande, der er fremstillet af sælskind, fremgår det af stævningen samt af appellanternes og Efstathios Andreas Agathos bemærkninger til formalitetsindsigelse, at hun også tilhører inuitsamfundet, og at hun på ingen måde har anført, at hun beskæftiger sig med omsætning af andre produkter end dem, som er omfattet af den omhandlede undtagelse.
- 22 For så vidt som en fysisk eller juridisk person skal være berørt såvel umiddelbart som individuelt for at opfylde de i artikel 263, stk. 4, TEUF fastsatte betingelser for realitetsbehandling af søgsmålet, undersøgte Retten i den appellerede kendelses præmis 88-93, om de fire appellanter, som den anså for at være umiddelbart berørt af den anfægtede forordning, ligeledes kunne betragtes som individuelt berørt af forordningen. I denne henseende fastslog Retten under henvisning til nævnte kendelses præmis 41, at den anfægtede forordning finder anvendelse på objektive bestemte situationer og indebærer retsvirkninger for abstrakt fastlagte persongrupper. Det generelle forbud mod omsætning af sælprodukter er, med undtagelse af de produkter, der hidrører fra inuitsamfundenes eller andre oprindelige samfunds traditionelle jagt og bidrager til deres underhold, formuleret i generelle vendinger og kan finde anvendelse uden forskel på enhver erhvervsdrivende, der er omfattet af forordningens anvendelsesområde.
- 23 Selv om de fire pågældende appellanter driver virksomhed inden for omsætning af sælprodukter, der hidrører fra jægere og fangere af inuit og ikke-inuit oprindelse, er de i denne egenskab berørt af den anfægtede forordning som enhver anden erhvervsdrivende, der omsætter sælprodukter. Selv om det

lægges til grund, at disse appellanter ikke blot er omfattet af det generelle forbud, men også af undtagelsen vedrørende produkter med inuitoprindelse, er dette ikke tilstrækkeligt til at individualisere dem på lignende måde som adressaten for en afgørelse.

24 På denne baggrund afviste Retten annullationssøgsmålet.

### **Parternes påstande**

25 Appellerterne har nedlagt følgende påstande:

- Den appellerede kendelse ophæves.
- Annullationssøgsmålet antages til realitetsbehandling, såfremt Domstolen måtte finde, at alle de påkrævede elementer for vurdering af, om annullationssøgsmålet vedrørende den anfægtede forordning kan fremmes til realitetsbehandling, er til stede.
- Subsidiært: Den appellerede kendelse ophæves, og sagen hjemvises til Retten.
- Europa-Parlamentet og Rådet for Den Europæiske Union tilpligtes at betale appellanternes omkostninger.
- Europa-Kommissionen og Kongeriget Nederlandene tilpligtes at betale deres egne omkostninger.

26 Rådet har nedlagt følgende påstande:

- Appellen forkastes.
- Appellerterne tilpligtes at betale sagens omkostninger in solidum.

27 Parlamentet har nedlagt følgende påstande:

- Appellen forkastes.
- Appellerterne tilpligtes at betale sagens omkostninger.

28 Kommissionen har anmodet Domstolen om at forkaste appellen og pålægge appellerterne at betale sagens omkostninger.

29 Kongeriget Nederlandene har ikke indgivet noget svarskrift.

### **Om appellen**

30 Til støtte for deres appel har appellerterne gjort fire anbringender gældende. Det første anbringende vedrører en retlig fejl i fortolkningen og anvendelsen af artikel 263, stk. 4, TEUF. Anbringendet falder i to led. Med deres andet anbringende har appellerterne gjort gældende, at Retten har tilsidesat sin begrundelsespligt. Det tredje anbringende vedrører Rettens tilsidesættelse af artikel 47 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder (herefter »chartret«) og artikel 6 og 13 i den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder, der blev undertegnet i Rom den 4. november 1950 (herefter »EMRK«). Endelig har appellerterne med deres fjerde anbringende gjort gældende, at Retten har gengivet beviserne urigtigt.



*Om det første anbringende*

Det første anbringendes første led

– Parternes argumenter

- 31 Med det første anbringendes første led har appellanterne gjort gældende, at Retten har begået en retlig fejl i sin fortolkning af det i artikel 263, stk. 4, TEUF fastsatte begreb »regelfastsættende retsakter«, og navnlig ved at have udelukket lovgivningsmæssige retsakter såsom den anfægtede forordning fra dette begrebs anvendelsesområde.
- 32 Den af Retten foretagne sondring mellem lovgivningsmæssige retsakter og regelfastsættende retsakter underbygges ikke af de ord, der er anvendt i EUF-traktaten, navnlig i artikel 288 TEUF, 289 TEUF og 290 TEUF. Disse bestemmelser sondrer mellem lovgivningsmæssige retsakter og ikke-lovgivningsmæssige retsakter. I modsætning til det af Retten fastslåede dækker begrebet »regelfastsættende retsakter« desuden ikke alene visse, men samtlige, almengyldige retsakter, således at den fortolkning med udgangspunkt i ordlyden, som Retten foretog i den appellerede kendelses præmis 41-48, er fejlagtig.
- 33 Den af Retten foretagne sondring bevirker, at det alene er henstillinger og udtalelser vedtaget af Parlamentet og/eller Rådet, der kan anses for regelfastsættende retsakter, idet de lovgivningsmæssige retsakter omfatter forordninger, direktiver og afgørelser, som er vedtaget af Parlamentet og Rådet, mens de delegerede retsakter omfatter de af Kommissionen vedtagne retsakter. Derimod optræder henstillinger og udtalelser ikke blandt de i artikel 263, stk. 1, TEUF opregnede retsakter, der kan være genstand for et annullationssøgsmål.
- 34 Såfremt Lissabontraktatens forfattere havde haft til hensigt at anvende ordene »regelfastsættende retsakter« i artikel 263, stk. 4, TEUF for at betegne en modsætning til lovgivningsmæssige retsakter, var begrebet »delegere[t] retsakt« som omhandlet i artikel 290 TEUF snarere blevet anvendt. Den omstændighed, at traktatforfatterne anvendte ordene »regelfastsættende retsakter«, skyldes, at de hentydede til andre retsakter end lovgivningsmæssige og ikke-lovgivningsmæssige retsakter. I øvrigt er de i artikel 291 TEUF fastsatte gennemførelsesretsakter ikke omfattet af Rettens sondring.
- 35 Følgelig gør den af Retten anlagte fortolkning af ordene »regelfastsættende retsakter«, som modsætning til ordene »lovgivningsmæssige retsakter«, det retsmiddel til prøvelse af lovgivningsmæssige retsakter, der er indledt på de i artikel 263, stk. 4, tredje led, TEUF anførte betingelser, og som er indført ved Lissabontraktaten, meningsløst, idet formålet med denne ændring var at udvide betingelserne for at antage fysiske og juridiske personers søgsmål til realitetsbehandling. En sådan fortolkning fører til, at ethvert søgsmål fra en enkeltperson baseret på artikel 263, stk. 4, tredje led, TEUF bliver udelukket.
- 36 Den historiske fortolkning af ordene »regelfastsættende retsakter«, som Retten har anlagt, er også fejlagtig. Selv om Lissabontraktaten i artikel 263, stk. 4, TEUF – ligesom artikel III-365, stk. 4, i udkastet til traktat om en forfatning for Europa – nævner regelfastsættende retsakter, anvender nævnte traktat ikke den klassificering af retsakter, der er fastsat ved dette udkast til traktat, herunder navnlig begrebet »europæisk forordning« som en ikke-lovgivningsmæssig retsakt. Inden for rammerne af EUF-traktaten kan forordninger både være lovgivningsmæssige retsakter og ikke-lovgivningsmæssige retsakter.
- 37 Den manglende ændring af ordlyden af artikel 263, stk. 4, TEUF godtgør, at begrebet »regelfastsættende retsakter« i denne bestemmelses forstand er blevet udvidet, således at det omfatter samtlige forordninger, hvad enten de er af lovgivningsmæssig karakter eller ej. Denne teleologiske fortolkning stemmer desuden overens med den oprindelige bekymring hos både forfatterne af udkastet til traktat om en forfatning for Europa og Lissabontraktatens forfattere, der ønskede at lukke

de huller, som var blevet tydeligt identificeret ved dom af 25. juli 2002, Unión de Pequeños Agricultores mod Rådet (sag C-50/00 P, Sml. I, s. 6677), og dommen i sagen Kommissionen mod Jégo-Quéré.

- 38 Parlamentet, Rådet og Kommissionen har tilsluttet sig den af Retten anlagte fortolkning af ordene »regelfastsættende retsakter«.
- 39 Parlamentet har anført, at selv om det er korrekt, at det regelhierarki, der er fastsat i artikel I-33 i udkastet til traktat om en forfatning for Europa, og som sonder mellem lovgivningsmæssige retsakter på den ene side og regelfastsættende retsakter på den anden side, ikke er blevet fastholdt i EUF-traktaten, fremgår det klart af artikel 289, stk. 3, TEUF, at lovgivningsmæssige retsakter er de retsakter, der er vedtaget ved den almindelige eller særlige lovgivningsprocedure. Endvidere sondres der i artikel 263, stk. 1 og 4, TEUF mellem »lovgivningsmæssige retsakter« og »regelfastsættende retsakter«. Disse to begreber skal forenes for til fulde at opretholde den effektive virkning af artikel 263 TEUF.
- 40 Nævnte institution har anført, at appellanternes kritik af Rettens konklusion, hvorefter alle almengyldige gennemførelsesretsakter ikke kan anses for regelfastsættende retsakter, ikke er affattet specifikt, men blot gengiver de argumenter, der allerede er blevet fremført i første instans. Appellanternes argumenter herom kan således under alle omstændigheder ikke antages til realitetsbehandling.
- 41 Hvad angår appellanternes argument om, at den af Retten anlagte fortolkning af begrebet »regelfastsættende retsakter« gør begrebet indholdsløst, har Parlamentet, Rådet og Kommissionen gjort gældende, at begrebet omfatter forskellige kategorier af retsakter, herunder bl.a. de delegerede retsakter og de almengyldige gennemførelsesretsakter, der er vedtaget på grundlag af artikel 290 TEUF eller 291 TEUF, hvoraf de sidstnævnte retsakter udgør det store flertal af Unionens retsakter. Det følger heraf, at appellanternes argument om, at EUF-traktatens forfattere havde anvendt ordet »delegerede«, såfremt de havde ønsket at henvise til de almengyldige retsakter, som ikke er lovgivningsmæssige retsakter, er fejlagtig. Kommissionen har tilføjet, at begrebet »regelfastsættende retsakter« desuden omfatter de almengyldige ikke-lovgivningsmæssige retsakter, der er vedtaget på særlige retsgrundlag, såsom artikel 43, stk. 3, TEUF, artikel 109 TEUF og artikel 215, stk. 1, TEUF, samt de almengyldige retsakter, der er vedtaget af de andre »organer[...], kontorer[...] og agenturer[...]«, som er omhandlet i artikel 263, stk. 1, TEUF.
- 42 Hvad angår tilblivelsen af artikel 263, stk. 4, TEUF er Parlamentet af den opfattelse, at appellanterne ikke har fremført nogen konkret kritik vedrørende den appellerede kendelse, hvorfor de anmoder Domstolen om at foretage en fornyet behandling af de i første instans fremførte argumenter, hvilket imidlertid må afvises under en appel. Under alle omstændigheder er de argumenter, der er blevet fremført under appellen, ugrundede. I denne henseende har Parlamentet og Kommissionen anført, at det er åbenbart, at ordene »regelfastsættende retsakter« er blevet valgt i konventet om Europas fremtid med den hensigt at udelukke de lovgivningsmæssige retsakter, og at Lissabontraktatens forfattere ønskede at bevare den samme sondering mellem lovgivningsmæssige retsakter og regelfastsættende retsakter for så vidt angår retsmidler.
- 43 Hvad angår Rettens teleologiske tilgang har Kommissionen anført, at formålet med at indføre det tredje led i artikel 263, stk. 4, TEUF, der består i at udvide anvendelsesområdet for reglerne for søgsmålskompetence, ikke af den grund betyder, at begrebet »regelfastsættende retsakter« skal udvides til at omfatte lovgivningsmæssige retsakter.
- 44 Parlamentet er af den opfattelse, at Rettens fortolkning af begrebet »regelfastsættende retsakter« som omhandlet i artikel 263, stk. 4, TEUF ikke er i strid med det formål, der forfølges med denne bestemmelse, og som består i at muliggøre direkte søgsmål til prøvelse af almengyldige ikke-lovgivningsmæssige retsakter på mindre strenge betingelser end søgsmål anlagt på grundlag af

artikel 230, stk. 4, EF. Ved at tillade fysiske og juridiske personer at anlægge direkte søgsmål til prøvelse af regelfastsættende retsakter, der umiddelbart berører dem, og som ikke indebærer gennemførelsesforanstaltninger, afhjælper artikel 263 TEUF ifølge Parlamentet og Rådet til fulde den situation, der kom frem i dommen i sagen Unión de Pequeños Agricultores mod Rådet og dommen i sagen Kommissionen mod Jégo-Quéré. Det bemærkes, at den anfægtede retsakt i dommen i sagen Kommissionen mod Jégo-Quéré var en gennemførelsesforordning fra Kommissionen, der i henhold til Rettens analyse åbenbart skulle kvalificeres som en »regelfastsættende retsakt« som omhandlet i artikel 263, stk. 4, TEUF. Rådet har endvidere anført, at det i medfør af Rettens og Domstolens praksis påhviler medlemsstaterne at bidrage til fuldstændigheden af det retsmiddelsystem, som er indført ved traktaterne.

– Domstolens bemærkninger

- 45 Med det første led i deres første anbringende har appellanterne i det væsentlige kritiseret Retten for at have begået en retlig fejl ved at fastslå, at det i artikel 263, stk. 4, TEUF fastsatte begreb »regelfastsættende retsakter« ikke omfatter lovgivningsmæssige retsakter, såsom den anfægtede forordning, som omhandlet i artikel 289, stk. 3, TEUF.
- 46 Det bemærkes indledningsvis, at det efter fast retspraksis fremgår af artikel 256, stk. 1, andet afsnit, TEUF, af artikel 58, stk. 1, i statuten for Den Europæiske Unions Domstol og af artikel 168, stk. 1, litra d), i Domstolens procesreglement, at et appelskrift præcist skal angive, hvilke elementer der anfægtes i den dom, som påstås ophævet, samt de retlige argumenter, der særligt støtter denne påstand. Et appelskrift, som blot gentager eller ordret gengiver de anbringender og argumenter, der er blevet fremført for Retten – herunder de anbringender og argumenter, der var støttet på faktiske omstændigheder, som Retten udtrykkeligt har afvist at lægge til grund – opfylder ikke begrundelseskravet i disse bestemmelser (jf. bl.a. dom af 6.3.2003, sag C-41/00 P, Interporc mod Kommissionen, Sml. I, s. 2125, præmis 15 og 16, og af 14.10.2010, sag C-280/08 P, Deutsche Telekom mod Kommissionen, Sml. I, s. 9555, præmis 24 og den deri nævnte retspraksis).
- 47 Imidlertid kan retsspørgsmål, som Retten har behandlet i første instans, diskuteres på ny under en appelsag, såfremt appellanten bestrider Rettens fortolkning eller anvendelse af EU-retten. Hvis en appellant nemlig ikke således kunne basere sin appel på anbringender og argumenter, som allerede havde været fremført for Retten, ville appelproceduren blive berøvet en del af sin mening (dom af 12.9.2006, sag C-131/03 P, Reynolds Tobacco m.fl. mod Kommissionen, Sml. I, s. 7795, præmis 51 og den deri nævnte retspraksis).
- 48 I det foreliggende tilfælde må det fastslås, at appellanterne med deres første anbringendes første led ikke tilsigter at opnå en simpel fornyet behandling af den stævning, de indgav til Retten. Med dette første led har appellanterne nemlig klart angivet de passager i den appellerede kendelse, som de anser for at være behæftet med retlige fejl, og de retlige argumenter, som de har påberåbt sig til støtte for deres påstand, herunder bl.a. argumenterne vedrørende de forskellige fortolkningsmetoder, som Retten har anlagt. I modsætning til det af Parlamentet påståede er de argumenter, der allerede blev fremført i første instans, således ikke blot blevet gengivet, men i realiteten blevet rettet mod en væsentlig del af den appellerede kendelses begrundelse, og de gør det følgelig muligt for Domstolen at udøve sin kontrol.
- 49 Det følger heraf, at det første anbringendes første led kan antages til realitetsbehandling.
- 50 Hvad angår spørgsmålet, om dette led i det første anbringende er velbegrundet, bemærkes, at det fremgår af Domstolens faste praksis, at der ved fortolkningen af en EU-retlig bestemmelse ikke blot skal tages hensyn til dennes ordlyd og de mål, den forfølger, men også til den sammenhæng, hvori den indgår, og til EU-rettens bestemmelser som helhed (jf. i denne retning dom af 6.10.1982, sag 283/81,

Cilfit m.fl., Sml. s. 3415, præmis 20). En EU-retlig bestemmelses tilblivelse kan ligeledes give relevante elementer med henblik på dens fortolkning (jf. i denne retning dom af 27.11.2012, sag C-370/12, Pringle, præmis 135).

- 51 Det skal således på grundlag af disse fortolkningsmetoder undersøges, om Retten begik en retlig fejl, da den i den appellerede kendelses præmis 56 fastslog, at begrebet »regelfastsættende retsakter« som omhandlet i artikel 263, stk. 4, TEUF omfatter almengyldige retsakter med undtagelse af lovgivningsmæssige retsakter.
- 52 Artikel 263, stk. 1, TEUF angiver de EU-retsakter, der kan være genstand for et annulationsøgsmål ved Unionens retsinstanser, nemlig dels de lovgivningsmæssige retsakter, dels, således som Retten med rette fastslog i den appellerede kendelses præmis 44, de øvrige bindende retsakter, der er bestemt til at have retsvirkninger over for tredjemand, hvorved disse kan være individuelle eller almengyldige retsakter. Disse retsakter kan i medfør af artikel 263, stk. 2, TEUF være genstand for søgsmål under påberåbelse af inkompetence, væsentlige formelle mangler, overtrædelse af traktaterne eller af retsregler vedrørende deres gennemførelse samt magtfordrejning.
- 53 Dernæst indeholder artikel 263 TEUF en klar sontring mellem EU-institutionernes og medlemsstaternes søgsmålsret på den ene side og fysiske og juridiske personers søgsmålsret på den anden. Således giver artikel 263, stk. 2, TEUF de i bestemmelsen opregnede EU-institutioner og medlemsstaterne ret til i form af et annulationsøgsmål at anfægte lovligheden af enhver retsakt omhandlet i stk. 1, uden at udøvelsen af denne ret er betinget af, at det godtgøres, at der foreligger en retlig interesse (jf. dom af 5.9.2012, sag C-355/10, Parlamentet mod Rådet, præmis 37 og den deri nævnte retspraksis). I henhold til denne artikels stk. 3 kan de heri opregnede institutioner og det heri opregnede udvalg desuden for Domstolen indbringe et annulationsøgsmål til prøvelse af disse retsakter, forudsat at formålet med søgsmålet er at bevare deres prærogativer.
- 54 Hvad derimod angår fysiske og juridiske personers søgsmålsret fastsætter artikel 263, stk. 4, TEUF, at »[e]nhver fysisk eller juridisk person kan på det grundlag, der er omhandlet i stk. 1 og 2, indbringe klage med henblik på prøvelse af retsakter, der er rettet til vedkommende, eller som berører denne umiddelbart og individuelt, samt af regelfastsættende retsakter, der berører vedkommende umiddelbart, og som ikke omfatter gennemførelsesforanstaltninger«.
- 55 For det første bemærkes, at de to første led i artikel 263, stk. 4, TEUF svarer til de led, der inden Lissabontraktatens ikrafttrædelse var fastsat i EF-traktatens artikel 230, stk. 4 (jf. for så vidt angår sidstnævnte bestemmelse dommen i sagen Unión de Pequeños Agricultores mod Rådet, præmis 34-37).
- 56 Ved at henvise til »retsakter« generelt omfatter de nævnte led enhver EU-retsakt, der fremkalder bindende retsvirkninger (jf. i denne retning dom af 11.11.1981, sag 60/81, IBM mod Kommissionen, Sml. s. 2639, præmis 9, af 17.7.2008, sag C-521/06 P, Athinaïki Techniki mod Kommissionen, Sml. I, s. 5829, præmis 29, af 18.11.2010, sag C-322/09 P, NDSHT mod Kommissionen, Sml. I, s. 11911, præmis 45, og af 13.10.2011, forenede sager C-463/10 P og C-475/10 P, Deutsche Post mod Kommissionen, Sml. I, s. 9639, præmis 36-38). Nævnte begreb omfatter således almengyldige retsakter – af lovgivningsmæssig eller anden karakter – og individuelle retsakter. Det fastsættes nærmere i andet led i artikel 263, stk. 4, TEUF, at såfremt den fysiske eller juridiske person, som anlægger annulationsøgsmålet, ikke er adressat for den anfægtede retsakt, er det en betingelse for, at søgsmålet kan antages til realitetsbehandling, at sagsøgeren er umiddelbart og individuelt berørt af denne.
- 57 For det andet er der ved Lissabontraktaten blevet tilføjet et tredje led til artikel 263, stk. 4, TEUF, som har lempet betingelserne for at antage annulationsøgsmål, der er anlagt af fysiske og juridiske personer, til realitetsbehandling. Uden at underlægge antagelse til realitetsbehandling af

annullationssøgsmål anlagt af fysiske og juridiske personer betingelsen om at være individuelt berørt åbner dette led nemlig op for dette retsmiddel i forhold til de »regelfastsættende retsakter«, der ikke indebærer gennemførelsesforanstaltninger, og som berører en sagsøger umiddelbart.

- 58 Hvad angår begrebet »regelfastsættende retsakter« fremgår det af artikel 263, stk. 4, tredje led, TEUF, at det har en mere begrænset rækkevidde end begrebet »retsakter«, der anvendes i artikel 263, stk. 4, første og andet led, TEUF til at betegne de andre typer foranstaltninger, som fysiske og juridiske personer kan påstå annulleret. Som Retten med rette fastslog i den appellerede kendelses præmis 43, omfatter det førstnævnte begreb ikke samtlige almengyldige retsakter, men vedrører en mere begrænset kategori af retsakter af denne art. Anlæggelse af en modsat fortolkning ville svare til at gøre den sondring, der foretages mellem begreberne »retsakter« og »regelfastsættende retsakter« i artikel 263, stk. 4, andet og tredje led, TEUF, meningsløs.
- 59 Desuden bemærkes, at artikel 263, stk. 4, TEUF med identisk ordlyd gengiver indholdet af artikel III-365, stk. 4, i udkastet til en traktat om en forfatning for Europa. Det fremgår af forarbejderne til sidstnævnte bestemmelse, at selv om ændringen af artikel 230, stk. 4, EF havde til formål at udvide betingelserne for at antage annullationssøgsmål til realitetsbehandling for så vidt angår fysiske og juridiske personer, skulle de betingelser for antagelse til realitetsbehandling, der var fastsat i artikel 230, stk. 4, EF, og som vedrørte lovgivningsmæssige retsakter, imidlertid ikke ændres. Således gjorde anvendelsen af ordene »regelfastsættende retsakter« i udkastet til ændring af denne bestemmelse det muligt at udpege den kategori af retsakter, der fremover kunne være genstand for et annullationssøgsmål under mindre strenge betingelser end tidligere, under bevarelsen af »en restriktiv tilgang for så vidt angår klager fra enkeltpersoner med henblik på prøvelse af lovgivningsmæssige retsakter (for hvilke betingelsen om, at de pågældende skal være »umiddelbart og individuelt berørt«, bevares)« (jf. bl.a. Det Europæiske Konvents sekretariat, endelig rapport fra diskussionskredsen vedrørende Domstolens funktionsmåde af 25.3.2003, CONV 636/03, punkt 22, og følgeskrivelse fra Konventets præsidium af 12.5.2003, CONV 734/03, s. 20).
- 60 Under disse omstændigheder må det fastslås, at den i artikel 230, stk. 4, EF fastsatte ændring af fysiske og juridiske personers søgsmålsadgang havde til formål at gøre det muligt for disse personer under mindre strenge betingelser at anlægge annullationssøgsmål til prøvelse af almengyldige retsakter, bortset fra lovgivningsmæssige retsakter.
- 61 Det er derfor med rette, at Retten fastslog, at det i artikel 263, stk. 4, TEUF fastsatte begreb »regelfastsættende retsakter« ikke omfatter lovgivningsmæssige retsakter.
- 62 Det første anbringendes første led skal derfor forkastes som ugrundet.

Om det første anbringendes andet led

– Parternes argumenter

- 63 Med det første anbringendes andet led har appellanterne gjort gældende, at Retten begik retlige fejl, da den vurderede, om de var umiddelbart og individuelt berørt af den anfægtede forordning.
- 64 Hvad angår betingelsen om at være umiddelbart berørt af den retsakt, som påstås annulleret, er appellanterne af den opfattelse, at Retten begik en retlig fejl, da den fandt, at kun de fire appellanter, som beskæftiger sig med omsætning af sælprodukter på EU-markedet, er umiddelbart berørt af den anfægtede forordning. I den appellerede kendelses præmis 82, som vedrører Karliin Aariaks situation, har Retten fastslået, at den anfægtede forordning kun umiddelbart berører de appellanter, der beskæftiger sig med omsætning af andre sælprodukter end de sælprodukter, der hævdes at være omfattet af undtagelsen for inuitter. For spørgsmålet, om Karliin Aariak er umiddelbart berørt af denne

forordning, er det imidlertid uden relevans, hvorvidt de produkter, som hun omsætter, er omfattet af en undtagelse. Retten føjede således et yderligere element til betingelsen om at være umiddelbart berørt.

- 65 Hvad angår betingelsen om at være individuelt berørt af den retsakt, som påstås annulleret, er appellanterne af den opfattelse, at Retten begik en retlig fejl, da den anlagde en restriktiv fortolkning af betingelsen. Medlemsstaterne er som følge af dommen i sagen *Unión de Pequeños Agricultores mod Rådet* og i sagen *Kommissionen mod Jégo-Quérel* blevet tilskyndet til at ændre artikel 230, stk. 4, EF med henblik på at udvide betingelserne for antagelse til realitetsbehandling for så vidt angår fysiske og juridiske personer. Henset til denne udvikling bør Domstolen revidere den restriktive fortolkning af betingelsen om at være individuelt berørt, der er blevet indført ved dommen i sagen *Plaumann mod Kommissionen*. Såfremt Domstolen – som foreslået af generaladvokat Jacobs i forslaget til afgørelse i den sag, der gav anledning til dommen i sagen *Unión de Pequeños Agricultores mod Rådet* – anvender kriteriet om »den betydelige skade«, som den anfægtede forordning har påført appellanternes interesser, vil den komme frem til den konklusion, at appellanterne i den foreliggende sag er individuelt berørt af forordningen.
- 66 Parlamentet, Rådet og Kommissionen er af den opfattelse, at Lissabontraktaten ikke har ændret indholdet af betingelserne om at være umiddelbart og individuelt berørt af den retsakt, som påstås annulleret. Der er i traktaten og forarbejderne ingen angivelse i denne retning, der gør det nødvendigt at ændre den eksisterende retspraksis om dette spørgsmål. Retten fortolkede disse betingelser på samme måde som inden denne traktats ikrafttræden, uden at begå nogen retlig fejl.
- 67 Rådet er desuden af den opfattelse, at appellanternes påstande med hensyn til, hvad der skal forstås ved at være individuelt berørt, i praksis bevirker, at enhver person, der er umiddelbart berørt af den retsakt, som vedkommende påstår annulleret, skal anses for også at være individuelt berørt af retsakten. Sondringen mellem regelfastsættende retsakter og lovgivningsmæssige retsakter mister således stort set enhver relevans.

– Domstolens bemærkninger

- 68 Med det andet led af deres første anbringende har appellanterne i det væsentlige kritiseret Retten for at have begået en retlig fejl, da den fastslog, at de ikke opfyldte de i artikel 263, stk. 4, andet led, TEUF fastsatte betingelser for at anlægge et annullationssøgsmål, for så vidt som de ikke er umiddelbart og individuelt berørt af den anfægtede forordning.
- 69 Hvad angår betingelsen om at være individuelt berørt af den retsakt, som påstås annulleret, bemærkes, at selv om appellanterne ikke har gjort gældende, at Retten har anvendt de bedømmelseskriterier, der følger af den faste praksis vedrørende antagelse til realitetsbehandling, som Domstolen har anlagt siden dommen i sagen *Plaumann mod Kommissionen*, urigtigt, anmoder de udtrykkeligt Domstolen om at tage disse bedømmelseskriterier op til fornyet behandling og om at erstatte dem med kriteriet om »den betydelige skade«.
- 70 I denne henseende bemærkes, at andet led i artikel 263, stk. 4, TEUF – som fastslået i denne doms præmis 55 – svarer til andet led i artikel 230, stk. 4, EF. Denne bestemmelses ordlyd er imidlertid ikke blevet ændret. Desuden foreligger der ikke noget forhold, som gør det muligt at antage, at Lissabontraktatens forfattere havde til hensigt at ændre rækkevidden af de betingelser for antagelse til realitetsbehandling, der allerede var fastsat i artikel 230, stk. 4, EF. I øvrigt fremgår det af forarbejderne til artikel III-365, stk. 4, i udkastet til en traktat om en forfatning for Europa, at disse betingelsers rækkevidde ikke burde ændres (jf. bl.a. Det Europæiske Konvents sekretariat, endelig rapport fra diskussionskredsen vedrørende Domstolens funktionsmåde af 25.3.2003, CONV 636/03, punkt 23).

- 71 Under disse omstændigheder må det fastslås, at Lissabontraktaten ikke har ændret indholdet af betingelsen om at være individuelt berørt af den retsakt, som påstås annulleret, således som betingelsen er blevet fortolket af Domstolen i dennes faste praksis siden dommen i sagen Plaumann mod Kommissionen. Det må derfor fastslås, at Retten ikke begik nogen retlig fejl, da den anvendte bedømmelseskriterierne fra denne retspraksis.
- 72 Det fremgår af nævnte retspraksis, at fysiske og juridiske personer kun opfylder betingelsen om at være individuelt berørt, såfremt den anfægtede retsakt rammer dem på grund af visse egenskaber, som er særlige for dem, eller på grund af en faktisk situation, der adskiller dem fra alle andre og derfor individualiserer dem på lignende måde som en adressat (jf. dommen i sagen Plaumann mod Kommissionen samt dom af 29.4.2004, sag C-298/00 P, Italien mod Kommissionen, Sml. I, s. 4087, præmis 36, og af 9.6.2011, forenede sager C-71/09 P, C-73/09 P og C-76/09 P, »Venezia vuole vivere« mod Kommissionen, Sml. I, s. 4727, præmis 52).
- 73 I den foreliggende sag begrænsede Retten sig i den appellerede kendelses præmis 88-93 ganske vist til at undersøge, om fire af appellanterne var individuelt berørt – som omhandlet i artikel 263, stk. 4, TEUF – af den anfægtede forordning, idet de andre appellanter under alle omstændigheder ikke var umiddelbart berørt af forordningen som omhandlet i samme bestemmelse. Det bemærkes imidlertid, at den anfægtede forordning ikke individualiserer nogen af appellanterne på lignende måde som adressaten som omhandlet i den faste retspraksis siden dommen i sagen Plaumann mod Kommissionen. Det i den anfægtede forordning fastsatte forbud mod omsætning af sælprodukter er således formuleret i generelle vendinger og finder anvendelse uden forskel på enhver erhvervsdrivende, der er omfattet af forordningens anvendelsesområde.
- 74 Under disse omstændigheder er det uforholdsmæssigt at undersøge, om Retten begik en retlig fejl, da den fastslog, at kun de appellanter, der driver virksomhed inden for forarbejdning og/eller markedsføring af sælprodukter, som hidrører fra jægere og fangere af inuit og ikke-inuit oprindelse, er umiddelbart berørt af den anfægtede forordning, idet en eventuel retlig fejl i denne henseende er uden betydning for tvistens løsning og ikke berører den appellerede kendelses konklusion.
- 75 Det fremgår nemlig af selve ordlyden af artikel 263, stk. 4, TEUF samt af fast retspraksis, at en fysisk eller juridisk person kun kan anlægge sag med påstand om annullation af en retsakt – som hverken er en retsakt, der er rettet til ham, eller en regelfastsættende retsakt – såfremt han ikke blot er umiddelbart, men også individuelt berørt af denne retsakt (jf. for så vidt angår artikel 230 EF dom af 30.3.2004, sag C-167/02 P, Rothley m.fl. mod Parlamentet, Sml. I, s. 3149, præmis 25 og den deri nævnte retspraksis).
- 76 Da betingelserne om at være umiddelbart og individuelt berørt af den retsakt, som påstås annulleret, er kumulative, indebærer den omstændighed, at en appellant ikke opfylder den ene af disse, at det annullationssøgsmål, som appellanten har nedlagt til prøvelse af denne retsakt, skal afvises.
- 77 Henset til ovenstående betragtninger skal det første anbringendes andet led forkastes som ugrundet, og følgelig skal det første anbringende forkastes i sin helhed.

#### *Om det andet anbringende*

##### Parternes argumenter

- 78 Med deres andet anbringende har appellanterne gjort gældende, at Retten begik en retlig fejl, idet den ikke specifikt og udtrykkeligt besvarede de argumenter, som appellanterne havde fremsat i punkt 53-57 i deres bemærkninger vedrørende formalitetsindsigelserne, og hvorefter alene en vid fortolkning af artikel 263, stk. 4, TEUF er forenelig med chartrets artikel 47 og EMRK's artikel 6 og 13.

- 79 Desuden er konstateringen i den appellerede kendelses præmis 51, hvorefter betingelserne for at anlægge en sag til prøvelse af en forordning »udtrykkeligt [er] fastsat« i artikel 263, stk. 4, TEUF, i strid med nødvendigheden af en fortolkning med udgangspunkt i ordlyden og en historisk og teleologisk fortolkning af denne bestemmelse. Idet Retten anlagde en så dybtgående fortolkning af artikel 263, stk. 4, TEUF, kunne den ikke forkaste appellanternes argumenter ved blot at bemærke, at betingelserne for at opnå søgsmålskompetence var »udtrykkeligt fastsat«.
- 80 Parlamentet, Rådet og Kommissionen er af den opfattelse, at Retten i tilstrækkeligt omfang besvarede appellanternes argumenter. Retten var ikke forpligtet til at fremsætte særskilte bemærkninger til EMRK's artikel 6 og 13, idet disse artikler og chartrets artikel 47 har samme betydning og rækkevidde. Parlamentet har tilføjet, at Retten ikke var forpligtet til at besvare appellanternes påstande i detaljer, for så vidt som den i de foregående præmisser i den appellerede kendelse af andre grunde allerede havde forkastet appellanternes fortolkning af artikel 263, stk. 4, TEUF. Rådet har endvidere anført, at selv om Retten ikke foretog en detaljeret undersøgelse af chartrets artikel 47, er begrundelsespligten blevet opfyldt gennem en henvisning til Domstolens egen retspraksis, hvoraf det tydeligt fremgår, at Unionens retsinstanser ikke kan se bort fra betingelserne i artikel 263 TEUF.

#### Domstolens bemærkninger

- 81 Det er ubestridt, at Retten i den appellerede kendelses præmis 51 besvarede den argumentation, som appellanterne havde fremført for så vidt angår den grundlæggende ret til en effektiv domstolsbeskyttelse, og som fremgik af punkt 53-57 i de af appellanterne fremsatte bemærkninger til Parlamentet og Rådets formalitetsindsigelse. Retten fastslog under henvisning til Domstolens praksis, at selv i lyset af princippet om en effektiv domstolsbeskyttelse kan Unionens retsinstanser ikke uden at overskride deres kompetencer fortolke betingelserne for, at en borger kan anlægge sag til prøvelse af en forordning, på en måde, der indebærer en fravigelse af disse betingelser, som udtrykkeligt er fastsat i traktaten.
- 82 I henhold til Domstolens faste praksis er Retten ikke forpligtet til at foretage en udtømmende gennemgang af samtlige de argumenter, der er fremført af parterne i sagen. Det fremgår af denne retspraksis, at Rettens begrundelse kan være indirekte, forudsat at den gør det muligt for de berørte parter at få kendskab til begrundelsen for, at de omhandlede foranstaltninger er blevet truffet, og at den gør det muligt for den kompetente domstol at råde over de oplysninger, som er nødvendige for, at den kan udøve sin prøvelsesret (jf. dom af 16.7.2009, sag C-385/07 P, Der Grüne Punkt - Duales System Deutschland mod Kommissionen, Sml. I, s. 6155, præmis 114 og den deri nævnte retspraksis).
- 83 På denne baggrund kan den omstændighed, at Retten i den appellerede kendelses præmis 51 ikke udtrykkeligt nævner EMRK's artikel 6 og 13, som appellanterne har fremført, og ikke udtrykkeligt gennemgår alle detaljer i deres argumentation, ikke anses for at udgøre en tilsidesættelse af begrundelsespligten.
- 84 Det samme gælder den omstændighed, at Retten i samme præmis fastslog, at den ikke kan fravige de betingelser for at anlægge sag til prøvelse af en forordning, som »udtrykkeligt [er] fastsat« i artikel 263, stk. 4, TEUF, heller ikke selv om den har anlagt en fortolkning med udgangspunkt i ordlyden og en historisk og teleologisk fortolkning af denne bestemmelse. Retten traf således afgørelse om rækkevidden af det i artikel 263, stk. 4, TEUF fastsatte begreb »regelfastsættende retsakter« ved at anlægge en klassisk fortolkning i henhold til de fortolkningsmetoder, der er anerkendt i EU-retten. En sådan fremgangsmåde har ingen indvirkning på den omstændighed, at det nævnte begreb udgør en i artikel 263, stk. 4, TEUF udtrykkeligt fastsat betingelse for en sags antagelse til realitetsbehandling, som fysiske og juridiske personers annulationssøgsmål skal opfylde, og fremgangsmåden er ikke af en sådan art, at Rettens begrundelse bliver selvmodsigende.
- 85 Det følger af ovenstående betragtninger, at appellens andet anbringende er ugrundet.



### *Om det tredje anbringende*

#### Parternes argumenter

- 86 Med det tredje anbringende har appellanterne gjort gældende, at den af Retten anlagte fortolkning af artikel 263, stk. 4, TEUF tilsidesætter chartrets artikel 47 og EMRK's artikel 6 og 13. Retten fastslog i sin dom af 3. maj 2002, *Jégo-Quére mod Kommissionen* (sag T-177/01, Sml. II, s. 2365), at Unionens retsinstansers restriktive fortolkning af betingelserne for at antage direkte søgsmål til realitetsbehandling ikke kan anses for at sikre fysiske og juridiske personer adgang til effektive retsmidler, der gør det muligt for dem at anfægte lovligheden af almenyldige retsakter, der umiddelbart berører deres retsstilling.
- 87 Fortolkningen af artikel 263, stk. 4, TEUF i den appellerede kendelse udgør endog en tilbageskriden i forhold til den situation, der forelå inden Lissabontraktatens ikrafttræden. Inden denne traktats ikrafttræden anvendte Unionens retsinstanser et materielt kriterium med henblik på at fastlægge fysiske og juridiske personers kompetence til at anlægge annullationssøgsmål, hvorimod der nu anvendes et rent formelt kriterium.
- 88 Parlamentet, Rådet og Kommissionen er af den opfattelse, at appellanterne nyder en effektiv domstolsbeskyttelse, idet de har ret til at anlægge en sag til prøvelse af forordning nr. 737/2010 – der er den gennemførelsesretsakt til den anfægtede forordning, som de har bestridt i den sag, der gav anledning til dom af 25. april 2013, *Inuit Tapiriit Kanatami m.fl. mod Kommissionen* (sag T-526/10) – hvorved de har fået mulighed for at gøre de samme argumenter med hensyn til sagens realitet gældende, som de har fremført for Retten i den foreliggende sag. Under henvisning til forklaringerne til chartrets artikel 47 har Rådet og Kommissionen desuden gjort gældende, at denne artikel ikke har til formål at ændre den domstolskontrolordning, der er fastlagt i traktaterne, og navnlig ikke reglerne for antagelse af direkte søgsmål.

#### Domstolens bemærkninger

- 89 Med det tredje anbringende har appellanterne i det væsentlige gjort gældende, at den af Retten anlagte fortolkning af artikel 263, stk. 4, TEUF tilsidesætter chartrets artikel 47, idet den kun tillader fysiske og juridiske personer at anlægge et annullationssøgsmål til prøvelse af lovgivningsmæssige retsakter i det tilfælde, hvor disse retsakter umiddelbart og individuelt berører dem som omhandlet i artikel 263, stk. 4, TEUF.
- 90 Indledningsvis bemærkes, at domstolskontrollen med overholdelsen af Unionens retsorden sikres af Domstolen og medlemsstaternes domstole, således som det fremgår af artikel 19, stk. 1, TEU (jf. i denne retning Domstolens udtalelse 1/09 af 8.3.2011, Sml. I, s. 1137, præmis 66).
- 91 Desuden er Unionen en retsunion, hvori dens institutioner er undergivet kontrol med, at deres retsakter er forenelige med bl.a. traktaterne, de generelle retsprincipper og de grundlæggende rettigheder (jf. i denne retning dom af 29.6.2010, sag C-550/09, E og F, Sml. I, s. 6213, præmis 44).
- 92 Med henblik herpå er der dels ved EUF-traktatens artikel 263 og 277, dels ved samme traktats artikel 267 oprettet et fuldstændigt retsmiddel- og proceduresystem, som har til formål at sikre kontrollen med lovligheden af Unionens retsakter, idet kompetencen til at udøve denne kontrol er tillagt Unionens retsinstanser (jf. dom af 23.4.1986, sag 294/83, *Les Verts mod Parlamentet*, Sml. s. 1339, præmis 23, dommen i sagen *Unión de Pequeños Agricultores mod Rådet*, præmis 40, og dommen i sagen *Reynolds Tobacco m.fl. mod Kommissionen*, præmis 80, samt dom af 12.7.2012, sag C-59/11, *Association Kokopelli*, præmis 34).

- 93 Således er de fysiske eller juridiske personer, der på grund af de i artikel 263, stk. 4, TEUF fastsatte betingelser for at antage en sag til realitetsbehandling ikke kan anfægte almengyldige EU-retsakter direkte, beskyttet mod, at sådanne retsakter finder anvendelse på dem. Når gennemførelsen af nævnte retsakter tilkommer Unionens institutioner, kan disse personer på de i artikel 263, stk. 4, TEUF fastsatte betingelser indbringe et direkte søgsmål for Domstolen til prøvelse af gennemførelsesakterne og i medfør af artikel 277 TEUF påberåbe sig til støtte for dette søgsmål, at den pågældende generelle retsakt er ulovlig. Når gennemførelsen påhviler medlemsstaterne, kan de påberåbe sig den pågældende EU-retsakts ugyldighed for de nationale domstole og foranledige disse til at forelægge Domstolen præjudicielle spørgsmål herom i henhold til artikel 267 TEUF (jf. i denne retning dommen i sagen *Les Verts* mod Parlamentet, præmis 23).
- 94 I denne forbindelse bemærkes, at retssubjekterne inden for rammerne af en national sag har ret til at anfægte lovligheden af enhver afgørelse eller enhver anden national retsakt, der vedrører anvendelse af en almengyldig EU-retsakt over for dem, ved at påberåbe sig, at den omhandlede retsakt er ugyldig (jf. i denne retning dommen i sagen *Unión de Pequeños Agricultores* mod Rådet, præmis 42, og dommen i sagen *E og F*, præmis 45).
- 95 Det følger heraf, at den præjudicielle forelæggelse vedrørende gyldighedsspørgsmål i lighed med annulationssøgsmål udgør en kontrolmulighed vedrørende lovligheden af Unionens retsakter (jf. dom af 21.2.1991, forenede sager *C-143/88 og C-92/89, Zuckerfabrik Süderdithmarschen og Zuckerfabrik Soest, Sml. I, s. 415, præmis 18, og af 6.12.2005, forenede sager C-453/03, C-11/04, C-12/04 og C-194/04, ABNA m.fl., Sml. I, s. 10423, præmis 103).*
- 96 I denne henseende bemærkes, at såfremt en national domstol finder, at et eller flere af de anbringender vedrørende en EU-retsakts ugyldighed, som parterne har påberåbt sig for den, eller som i givet fald er rejst *ex officio* af den nationale domstol, er begrundede, skal den udsætte sagen og forelægge Domstolen et præjudicielt spørgsmål vedrørende gyldigheden, idet kun Domstolen er beføjet til at fastslå, at en EU-retsakt er ugyldig (dom af 10.1.2006, sag *C-344/04, IATA og ELFAA, Sml. I, s. 403, præmis 27 og 30 samt den deri nævnte retspraksis).*
- 97 Henset til beskyttelsen i medfør af chartrets artikel 47 bemærkes, at denne artikel ikke har til formål at ændre den domstolskontrolordning, der er fastlagt i traktaterne, og navnlig ikke reglerne for antagelse af direkte søgsmål ved Den Europæiske Unions retsinstanser, således som det også fremgår af forklaringerne til denne artikel 47, hvilke forklaringer der i henhold til artikel 6, stk. 1, tredje afsnit, TEU og chartrets artikel 52, stk. 7, skal tages hensyn til ved fortolkningen af chartret (jf. dom af 22.1.2013, sag *C-283/11, Sky Österreich, præmis 42, og af 18.7.2013, sag C-426/11, Alemo-Herron m.fl., præmis 32).*
- 98 De i artikel 263, stk. 4, TEUF fastsatte betingelser for at antage en sag til realitetsbehandling skal således fortolkes i lyset af den grundlæggende ret til en effektiv domstolsbeskyttelse, uden at fortolkningen herved fører til, at der ses bort fra de betingelser, som udtrykkeligt er fastsat i nævnte traktat (jf. i denne retning dommen i sagen *Unión de Pequeños Agricultores* mod Rådet, præmis 44, og dommen i sagen *Kommissionen mod Jégo-Quéré, præmis 36).*
- 99 Hvad angår de nationale domstoles rolle, som er nævnt i denne doms præmis 90, bemærkes, at de nationale domstole i samarbejde med Domstolen varetager en opgave, der er blevet tildelt dem i fællesskab med henblik på at sikre overholdelse af lov og ret ved fortolkningen og anvendelsen af traktaterne (udtalelse 1/09, præmis 69).
- 100 Det påhviler derfor medlemsstaterne at fastsætte et retsmiddel- og proceduresystem, som sikrer overholdelse af den grundlæggende ret til en effektiv domstolsbeskyttelse (dommen i sagen *Unión de Pequeños Agricultores* mod Rådet, præmis 41, og dommen i sagen *Kommissionen mod Jégo-Quéré, præmis 31).*

- 101 Denne forpligtelse for medlemsstaterne er blevet bekræftet i artikel 19, stk. 1, andet afsnit, TEU, hvoraf det fremgår, at disse »tilvejebringer den nødvendige adgang til domstolsprøvelse for at sikre en effektiv retsbeskyttelse på de områder, der er omfattet af EU-retten«.
- 102 I denne henseende tilkommer det i mangel af EU-retlige bestemmelser på området hver enkelt medlemsstat i sin interne retsorden at udpege de kompetente domstole under overholdelse af de krav, der følger af denne doms præmis 100 og 101, og af effektivitetsprincippet og ækvivalensprincippet, og fastsætte de processuelle regler for sagsanlæg til sikring af beskyttelsen af de rettigheder, som EU-retten medfører for retssubjekterne (jf. i denne retning bl.a. dom af 15.4.2008, sag C-268/06, Impact, Sml. I, s. 2483, præmis 44 og den deri nævnte retspraksis, af 26.1.2010, sag C-118/08, Transportes Urbanos y Servicios Generales, Sml. I, s. 635, præmis 31, og af 18.3.2010, forenede sager C-317/08 - C-320/08, Alassini m.fl., Sml. I, s. 2213, præmis 47 og 61).
- 103 Hvad angår de retsmidler, som medlemsstaterne skal fastsætte, bemærkes, at selv om EUF-traktaten har indført et antal muligheder for direkte søgsmål, som fysiske og juridiske personer i givet fald kan rejse for Unionens retsinstanser, har det ikke været meningen med hverken EUF-traktaten eller artikel 19 TEU at skabe andre søgsmålmuligheder ved de nationale domstole med henblik på gennemførelsen af EU-retten end dem, som findes i national ret (dom af 13.3.2007, sag C-432/05, Unibet, Sml. I, s. 2271, præmis 40).
- 104 Det ville kun forholde sig anderledes, hvis det fulgte af den omhandlede nationale retsordens opbygning, at der ikke forelå et retsmiddel, der gav mulighed for, selv indirekte under en verserende sag, at sikre, at retssubjekternes rettigheder i henhold til EU-retten overholdes, eller hvis retssubjekterne kun har adgang til domstolsadgang, hvis de nødsages til at overtræde retten (jf. i denne retning Unibet-dommen, præmis 41 og 64 og den deri nævnte retspraksis).
- 105 Hvad angår appellanternes argument – hvorefter den fortolkning, som Retten har anlagt af det i artikel 263, stk. 4, TEUF fastsatte begreb »regelfastsættende retsakter«, indebærer en mangelfuld domstolsbeskyttelse og er i strid med chartrets artikel 47, idet den har til følge, at enhver lovgivningsmæssig retsakt i praksis undtages fra domstolskontrol – bemærkes, at beskyttelsen i chartrets artikel 47 ikke kræver, at et retssubjekt betingelsesløst kan anlægge et annullationsøgsmål direkte ved Unionens retsinstanser til prøvelse af lovgivningsmæssige retsakter fra Unionen.
- 106 Endelig kræver hverken denne grundlæggende rettighed eller artikel 19, stk. 1, andet afsnit, TEU, at et retssubjekt kan anlægge søgsmål ved de nationale domstole med som hovedpåstand en prøvelse af sådanne retsakter.
- 107 Herefter skal det tredje anbringende forkastes som ugrundet.

#### *Om det fjerde anbringende*

##### Parternes argumenter

- 108 Med deres fjerde anbringende har appellanterne påberåbt sig en urigtig gengivelse af beviserne. I denne henseende har de gjort gældende, at Retten gentagne gange foretog en urigtig gengivelse af deres argumenter vedrørende spørgsmålet om, i hvilket omfang lovgivningsmæssige retsakter er omfattet af det i artikel 263, stk. 4, TEUF fastsatte begreb »regelfastsættende retsakter«. Bl.a. forvekslede Retten deres argumenter med Parlamentets og Rådets argumenter. Den konklusion, som Retten kom frem til, er således behæftet med flere åbenbare fejlskøn, hvorfor Domstolen må ophæve den appellerede kendelse eller i det mindste den del heraf, der vedrører fortolkningen af begrebet »regelfastsættende retsakter«, og selv må efterprøve appellanternes argumenter herom.

- 109 Parlamentet er af den opfattelse, at dette anbringende åbenbart må afvises. Appellanterne tilsigter i realiteten at opnå en fornyet behandling af de argumenter, som blev fremført i første instans. Under alle omstændigheder er dette anbringende ugrundet, idet Retten ikke har anlagt en forkert fortolkning af appellanternes argumenter. Desuden har appellanterne ikke bevist, at de påståede fejl har haft konsekvenser for Rettens konstatering om, at den anfægtede forordning ikke er en »regelfastsættende retsakt« som omhandlet i artikel 263 TEUF.
- 110 Rådet og Kommissionen er af den opfattelse, at dette anbringende skal afvises, idet appellanterne ikke har angivet nogen faktiske omstændigheder eller beviser, som har været gengivet urigtigt af Retten.

#### Domstolens bemærkninger

- 111 Med deres fjerde anbringende har appellanterne i det væsentlige gjort gældende, at Retten har gengivet visse af deres for Retten fremførte argumenter urigtigt, og appellanterne tilsigter af denne grund at rejse tvivl om Rettens konklusion, hvorefter begrebet »regelfastsættende retsakter« som omhandlet i artikel 263, stk. 4, TEUF ikke omfatter lovgivningsmæssige retsakter.
- 112 I det foreliggende tilfælde må det imidlertid bemærkes, således som det fremgår af denne doms præmis 61, at det er med rette, at Retten fastslog, at begrebet »regelfastsættende retsakter« ikke omfatter lovgivningsmæssige retsakter. Selv om Retten havde gengivet visse af appellanternes argumenter urigtigt, ville en sådan urigtig gengivelse således ikke berøre den appellerede kendelses konklusion, og den ville derfor ikke kunne føre til, at denne kendelse ophæves.
- 113 Herefter må det fjerde anbringende afvises.
- 114 Det følger af samtlige ovenstående betragtninger, at da appellanterne ikke har fået medhold i nogen af deres anbringender, bør appellen forkastes i sin helhed.

#### Sagens omkostninger

- 115 I henhold til procesreglementets artikel 184, stk. 2, træffer Domstolen afgørelse om sagsomkostningerne, såfremt appellen ikke tages til følge.
- 116 I henhold til procesreglementets artikel 138, stk. 1, der i medfør af samme reglements artikel 184, stk. 1, finder anvendelse i appelsager, pålægges det den tabende part at betale sagsomkostningerne, hvis der er nedlagt påstand herom. Når en intervenient i første instans, som ikke selv har iværksat appel, har deltaget i retsforhandlingerne for Domstolen, kan Domstolen i henhold til nævnte artikel 184, stk. 4, bestemme, at den pågældende skal bære sine egne omkostninger. I medfør af procesreglementets artikel 140, stk. 1, der ifølge samme reglements artikel 184, stk. 1, finder tilsvarende anvendelse i appelsager, bærer medlemsstater og institutioner, der er indtrådt i tvisten, deres egne omkostninger.
- 117 Da Parlamentet og Rådet har nedlagt påstand om, at appellanterne tilpligtes at betale sagens omkostninger, og da appellanterne har tabt sagen, bør det pålægges appellanterne at bære deres egne omkostninger og betale Parlamentets og Rådets omkostninger i forbindelse med appelsagen.
- 118 Som intervenient under sagen ved Retten bærer Kommissionen sine egne omkostninger.

På grundlag af disse præmisser udtaler og bestemmer Domstolen (Store Afdeling):

#### 1) Appellen forkastes.

- 2) **Inuit Tapiriit Kanatami, Nattivak Hunters and Trappers Association, Pangnirtung Hunters' and Trappers' Association, Jaypootie Moesesie, Allen Kooneeliusie, Toomasie Newkingnak, David Kuptana, Karliin Aariak, Canadian Seal Marketing Group, Ta Ma Su Seal Products Inc., Fur Institute of Canada, NuTan Furs Inc., GC Rieber Skinn AS, Inuit Circumpolar Council Greenland (ICC-Greenland), Johannes Egede og Kalaallit Nunaanni Aalisartut Piniartullu Kattuffiat (KNAPK) bærer deres egne omkostninger og betaler Europa-Parlamentets og Rådet for Den Europæiske Unions omkostninger.**
- 3) **Europa-Kommissionen bærer sine egne omkostninger.**

Underskrifter